

De nationella målen för främjande av sysselsättningen 2025–2027

De nationella målen för främjande av sysselsättningen som en del av den statliga styrningen

Enligt 21 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) fastställer statsrådet de nationella målen för främjande av sysselsättningen en regeringsperiod åt gången, efter föredragning från arbets- och näringsministeriet. Arbets- och näringsministeriet ska årligen följa upp och utvärdera hur målen har uppnåtts. Statsrådet kan se över målen om det sker väsentliga förändringar i arbetsmarknadsläget.

I de nationella målen för främjande av sysselsättningen kan följande anges:

- 1) mål för att säkerställa att arbetskraftsservicen förverkligas, att servicen är verkningsfull och samordnad och tillgodoser de språkliga rättigheterna samt mål för att främja jämställdhet mellan könen och likabehandling,
 - 2) mål som gäller tillgång på kompetent arbetskraft och att främja invandring av experter,
 - 3) mål för samarbetet mellan staten, kommunerna, sysselsättningsområdena och övriga aktörer,
 - 4) utvecklingsmål för sysselsättningsförvaltningen,
 - 5) utvecklingsmål för informationshanteringen och digitaliseringen inom arbetskraftsservicen, samt
 - 6) andra mål än de som anges i 1–5 punkten och som behövs för att främja sysselsättningen.
- Statsrådet fastställer de nationella målen för främjande av sysselsättningen efter föredragning från arbets- och näringsministeriet.

Beredningen av målen

I och med att reformen av AN-tjänsterna 2024 är i beredningsfasen för genomförandet har målen beretts som en del av ett nationellt genomförandeprogram. Medlemmarna i beredningsgruppen för styrning och informationsledning har involverats och hörts under beredningen av målen. Vid beredningen har olika undersökningar och utredningar utnyttjats i omfattande grad.

De nationella målen för främjande av sysselsättningen 2025–2027

De nationella målen för främjande av sysselsättningen fastställs undantagsvis mitt under regeringsperioden, eftersom lagen om ordnande av arbetskraftsservice träder i kraft den 1 januari 2025. Målen är i kraft tills nästa regering fastställer nya mål.

De nationella målen för främjande av sysselsättningen har utformats kring fem teman som är centrala med tanke på främjandet av sysselsättningen. Dessa teman är likvärdiga tjänster, stödjande av sysselsättningen, den offentliga ekonomins hållbarhet, matchningen samt samarbete och nätverk. För varje tema har det fastställts ett strategiskt mål som anger riktlinjerna för främjande av sysselsättningen så att de egentliga metoderna och åtgärderna lämnas åt Arbetskraftsmyndigheterna att bestämma om.

De nationella målen för främjande av sysselsättningen 2025–2027

- Alla kunder garanteras likvärdiga och jämlika tjänster på båda nationalspråken
- Sysselsättningen bland kundgrupper med låg sysselsättningsgrad höjs
- Snabb sysselsättning av arbetssökande stöds genom service som är verkningsfull och minskar förmånsutgifterna
- Yrkesmässig, regional och internationell rörlighet till branscher där det råder Arbetskraftsbrist stöds
- Regionens livskraft stärks i samarbete med andra aktörer i regionen

Arbetskraftsmyndigheter och statliga myndigheter ska i sin egen verksamhet beakta de nationella målen för främjande av sysselsättningen.

Mål, nyckelresultat och motivering

Alla kunder garanteras likvärdiga och jämlika tjänster på båda nationalspråken

Målet är viktigt för att säkerställa att alla kunder har likvärdiga möjligheter att utträtta ärenden i tjänsterna och få tjänster. Faktisk jämlikhet uppnås vid tillhandahållande och riktande av tjänster, vilket innebär att tjänsterna verkligen är tillgängliga för alla och tillgodoser kundernas behov utan diskriminering. I servicesituationer förekommer ingen diskriminering och kundernas språkliga rättigheter tillgodoses i tjänsterna, vilket säkerställer att tjänsterna finns tillgängliga på både finska och svenska. Dessutom är serviceställena och webbtjänsterna tillgängliga, vilket gör det möjligt för alla kunder att få tillgång till tjänsterna.

När servicesystemet decentraliseras och kommunerna får en sporrande finansieringsmodell är det viktigt att fästa vikt vid att likabehandlingen av kunderna samt de individuella situationerna beaktas i hur tjänsterna riktas. Detta säkerställer att tjänsterna är rättvisa och effektiva och att de stöder sysselsättningen och välfärden för alla kunder.

Likabehandling och jämlikhet är viktiga frågor inom den offentliga Arbetskraftsservicen, eftersom de främjar social rättvisa och samhällets övergripande välfärd. När alla kunder får likvärdiga möjligheter och tjänster ökar förtroendet för de offentliga tjänsterna och förbättras samhällets funktion. Dessutom stöder likvärdiga tjänster mångfald och inkludering på arbetsmarknaden, vilket är viktigt med tanke på en hållbar ekonomisk tillväxt och social sammanhållning.

Sysselsättningen bland kundgrupper med låg sysselsättningsgrad höjs

Sysselsättningsgraden är betydligt lägre i vissa befolkningsgrupper än i befolkningen i genomsnitt. För att regeringsprogrammets långsiktiga mål om en sysselsättningsgrad på 80 procent ska uppnås måste sysselsättningen

förbättras för alla befolkningsgrupper. Det är viktigt att förbättra sysselsättningen särskilt bland unga, utlänningar, personer med anpassad arbetsförmåga och personer över 55 år, eftersom dessa grupper ofta stöter på betydande hinder för att komma in på arbetsmarknaden.

Det är viktigt att sysselsättningen för kundgrupper med låg sysselsättningsgrad stöds inom den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen, eftersom det främjar social rättvisa, minskar marginalisering och förbättrar samhällets övergripande välfärd. Att förbättra sysselsättningen bland dessa grupper ökar också utbudet av arbetskraft och stöder den ekonomiska tillväxten.

Snabb sysselsättning av arbetssökande stöds genom service som är verkningsfull och minskar förmånsutgifterna

Att stödja snabb sysselsättning förkortar arbetslöshetsperioderna, vilket hjälper arbetssökande att snabbare återvända till arbetsmarknaden och stanna kvar i arbetet en längre tid. Att snabbt få sysselsättning förbättrar individens ekonomiska situation och välfärd. När arbetslöshetsperioderna förkortas minskar också utbetalningen av arbetslöshetsförmåner. Detta minskar kostnaderna inom de offentliga finanserna.

Med tanke på den offentliga ekonomins hållbarhet och individen är det viktigt att satsa på tjänster i början av arbetslösheten, så att arbetslöshetsperioderna inte blir onödigt långvariga. Arbetssökande som snabbt blir sysselsatta ökar utbudet av arbetskraft, vilket stöder den ekonomiska tillväxten och företagets konkurrenskraft. Att förbättra arbetskraftsservicens verkningsfullhet är ett viktigt mål, eftersom en effektiv service avsevärt kan förkorta arbetslöshetsperioderna och minska de totala offentliga utgifterna.

Yrkesmässig, regional och internationell rörlighet till branscher där det råder arbetskraftsbrist stöds

Målet är att den yrkesmässiga rörligheten ska ha ökat, vilket förbättrat tillgången på arbetskraft inom branscher där det råder arbetskraftsbrist. Sysselsättningsområdena samarbetar med varandra när det gäller yrkesmässig och regional rörlighet, vilket förbättrar tillgången på arbetskraft i olika regioner. Olika aktörers expertis utnyttjas effektivt, vilket stöder främjandet av rörligheten och att arbetskraft riktas till branscher där det råder arbetskraftsbrist. Strukturförändringarna, både positiva och negativa, har blivit genomförda på ett kontrollerat sätt, vilket minskar störningarna på arbetsmarknaden och stöder en hållbar sysselsättning.

Arbetskraftsmyndigheterna har en central roll när det gäller att främja regional och yrkesmässig rörlighet. Det är särskilt viktigt att arbetskraftsmyndigheterna samarbetar med varandra i denna fråga för att företagets behov ska kunna tillgodoses på ett effektivt sätt. Arbetskraftens yrkesmässiga, regionala och internationella rörlighet är central både med tanke på samhällsekonomin och individen, eftersom den gör det möjligt att utnyttja kompetensen på ett effektivt sätt och förbättra tillgången på arbetskraft.

Regionens livskraft stärks i samarbete med andra aktörer i regionen

Att öka regionens livskraft genom omfattande samarbete mellan olika aktörer är viktigt både med tanke på samhällsekonomin och den regionala ekonomin. Det skapar nya arbetstillfällen, ökar regionens konkurrenskraft och attraktivitet samt förbättrar invånarnas välfärd. Samarbetet möjliggör en effektivare användning av resurserna samt innovationer, vilket stöder en hållbar ekonomisk tillväxt.

Målet baserar sig på skrivningar i regeringsprogrammet, där internationell rekrytering och reformerandet av arbetskraftsservicen samt stärkandet av företagens tillväxt betonas. Ett omfattande samarbete mellan olika aktörer är viktigt för att man ska kunna tillgodose servicebehoven inom tillväxtbranscherna, främja företagens tillväxt och konkurrenskraft, utnyttja internationell kompetens för arbetsgivarnas och FoUI-verksamhetens behov samt stödja befintliga företag för upprätthållande och utvecklande av livskraften.

Uppföljning av målen

Arbets- och näringsministeriet ska årligen följa upp målen med hjälp av särskilt fastställda indikatorer. Utvecklings- och förvaltningscentret svarar för beredningen av uppföljningsindikatorerna. Beredningen av indikatorerna för uppföljning av målen ska göras i enlighet med 30 § i statsrådets förordning (TEM/2024/73) på ett sådant sätt att uppnåendet av målen huvudsakligen kan följas upp och utvärderas under det kalenderår som följer efter det år när målen har fastställts.